

เทศน์อบรมพระหลังกรานกฐิน ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อค่ำวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

ตั้งสติให้ตื่นักภavana

เราตั้งวัดนี้ตั้งแต่ปี ๒๔๙๘ ปลายปี ดูเหมือนจะ ๕๐ ปีแล้ว ดูชิป่าต้นไม้ แต่ก่อนมันเป็นหญ้า เขาเรียกหญ้าเบญจมาศเป็นพุ่ม ไม่มีต้นไม้ กระจอกพวกอยู่ฝ่ายนี้ก็อยู่ฝ่ายนี้ พวกอยู่ฝ่ายโน้นก็อยู่ฝ่ายโน้น ข้ามมาหากันไม่ได้ ไม่มีต้นไม้ม่า แล้วมันก็กลัวคน อยู่แต่ก่อน เดี่ยวนี้เป็นป่าไปหมด กระจอก พวกสัตว์อะไรอยู่ได้สบาย นี่ ๕๐ ปีต้นไม้สูงขนาดนี้ละ แต่ก่อนมันเป็นไร่เก่าเขา พอมาสร้างวัดนี้แล้วก็ไม่ได้ทำลายแหละ เรียกว่า ๕๐ ปีต้นไม้เหล่านี้

มาสร้างวัดที่แรกหมีมันก็มา หมีใหญ่เข้ามาในวัด มากี่มาเจอกุฏิพระ แล้วหลบไปนี่ไปนั้นไปเจอกุฏิพระอีกก็หลบไปเรื่อย จนกระทั่งเลยพระไปถึงไปได้ หมีใหญ่ พวกเสือมันก็เข้ามา เห็นรอยมันผ่านไปผ่านมาเสือมาสร้างวัดที่แรก พวกแก่งพวกหมูยังมีอยู่เยอะนะ เพราะดงนั้นก็บดงนี้ต่อกันอยู่ ตอนนั้นเขายังไม่ทำลายป่า จากนั้นแล้วก็ทำลายป่า พวกสัตว์ที่เคยอยู่ที่นี้ก็ไปอันว่าอยู่ที่นี้ ที่เขาทำลายป่า สัตว์ก็ตายกับป่าไปเลย แต่ก่อนมีกระจอกอยู่ ๓ ตัว

ไก่ป่ามีทางโน้นฝูงหนึ่ง ทางนี้ฝูงหนึ่ง มันไปตีกันเรื่อยพอได้ยินเสียงทางนี้ชนทางโน้นก็ไปตี เอ้า ทางนี้ได้ยินทางโน้นชนก็ยกพวกไปตีกัน ครั้นต่อมาๆ ไก่มากเข้าๆ ทั้งไก่ป่าทั้งไก่บ้าน ออกจากนั้นเลยกลายเป็นไก่ป่าไปหมดทั้งวัดเลย เป็นไก่ป่าแล้วเดี๋ยวนี้ เขาเอามาปล่อยข้างหน้าวัดก็มีมาผสมกัน มันเลยกลายเป็นไก่ป่าไปหมด ไม่รู้จักกลัวผู้กลัวคน สัตว์ในวัดนี้เลยป่วนเปื้อนอยู่กับคนไม่รู้จักกลัว กระจอกธรรมดา มันจะขึ้นไปสูงๆ ไปตามต้นไม้ กระจแต่วิ่งตามดิน เดี่ยวนี้กระจอกมันวิ่งตามดินธรรมดาเลย มันอยากไปไหนมันก็ไปของมัน ก็มันไม่กลัว

การเทศน์ เทศน์สอนพระเป็นประเภทหนึ่ง เทศน์สอนโยมเป็นประเภทหนึ่ง ไม่ได้คละเคล้ากันปรกติของวัดป่ากรรมฐาน สอนพระเป็นธรรมะของพระล้วนๆ เพราะไม่มีประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง มาทุกวันนี้เลยคละเคล้ากันไปหมด ไม่ทราบว่าจะเทศน์ยังไงต่อยังไง มันต้องเตรียมไว้ทั้งแขนซ้ายแขนขวาถึงจะได้ แขนซ้ายตีพระ แขนขวาตีโยมไปอย่างนั้น ทีนี้ตีทั้งสองแขนมันก็ไม่ถนัด ถ้ายังเอาสองกำปั้นชด์กันนี้ก็เลยไม่เป็นท่า เป็นอย่างนั้นละเดี๋ยวนี้

การเทศน์จะให้ถึงเหตุถึงผลเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ แต่ก่อนเทศน์อยู่ข้างบน เทศน์สอนพระล้วนๆ ธรรมะร้อยเปอร์เซ็นต์หมุนตัวเลยเทียว ไม่ได้อืดอาดละธรรมะแกงหม้อเล็กหม้อจืดไม่อืดอาด ฟุ้งๆ เลย บางทีจนรวไปเลยเหมือนปีนกล มันเร็ว มัน

ติดเทปเรายังจำได้อยู่ เวลาเทศน์ธรรมะเร่งเต็มเหนี่ยว ธรรมะยังไม่หมด ลมหายใจหมดก่อน ต้องรีบสูบลมหายใจตั้งพึ้วๆ ติดเทป นั้นละเทศน์ธรรมะขั้นสูง เป็นอย่างนั้น

พระเราการปฏิบัติจิตตภาวนาไม่ว่าใครก็ตาม เรื่องสติเป็นสำคัญมาก ท่านทั้งหลายอย่าลดยาละสติ เช่น อย่างอดอาหารนี่เป็นเครื่องสนับสนุนสติได้เป็นอย่างดี แล้วอย่างอื่นก็พลอยดีไปด้วย สำหรับผู้ที่ถูกในการอดอาหาร ผ่อนอาหาร นี่ดีทางสติ เราอดไปหลายวันเท่าไร สติติดแน่นเลยไม่ผลอ ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งค่ำไม่ผลอเลย เวลาเรามาฉันเข้าไป มันก็มีผิตๆ ปลาตๆ ลงบ้าง ถ้าฉันไปนานมันก็มีผลอได้ๆ เป็นอย่างนั้นนะ แต่ไม่ฉันก็ไม่ได้ มันก็จะตายจะให้ว่าไง ก็ต้องมีหนักมีเบาบ้างเป็นธรรมดา

แต่อย่างไรการผ่อนการอดอาหารนี้เป็นของดีสำหรับจิตตภาวนา สตินี้เป็นที่หนึ่งชั้นเลย การภาวนาต้องขึ้นอยู่กับสติ ไม่ขึ้นอยู่กับอะไรก่อนอื่น สติต้องสำคัญ ให้ติดแน่นอยู่กับการภาวนาของตน ผู้ที่ริเริ่มในการภาวนา ยังไม่มีอะไรเป็นที่เกาะที่ยึด ก็ให้นำคำบริกรรมเข้ามาเกาะมายึด เช่น พุทโธ หรือ ธัมโม หรือ สังโฆ หรือ อานาปานสติ อารมณใดก็ตาม ตามแต่จริตนิสัยชอบในอารมณ์นั้น ก็ให้นำเข้ามาบริกรรม แล้วมีสติติดแน่นเหมือนกันหมด

สติดีเท่าไรๆ กิเลสจะไม่เกิด กิเลสจะเกิดทางสังขาร คือ ความคิดความปรุงสังขารนี้ออกมาจากอวิชชา คือ อวิชชานี้เป็นแหล่งใหญ่ของกิเลสทั้งหลาย มันผลักมันดันออกมาให้เกิด ที่แรกก็เกิดทางสังขาร ความคิดปรุงแพล็บๆ ออกไป นั้นละกิเลสได้ออกทำงานแล้ว แล้วก็ก๊ว้นเอาไฟนเอาไฟเข้ามาเผาเรา เพราะฉะนั้น สติจึงเป็นของสำคัญ ถ้าสติดีเท่าไรความคิดปรุงนี้จะปรุงขึ้นมาไม่ได้ เหมือนว่ามีช่องเดียว ช่องที่สังขารมันปรุงออกมา เป็นฝ่ายสมุทัยคือกิเลส ที่นี้เอาธรรมะเข้าไปเป็นงานของธรรม เช่น คำบริกรรม จะเป็นพุทโธ ๆ ก็ตาม ให้สติติดอยู่กับพุทโธ ไม่ต้องเสียดายความคิดความปรุงอะไรทั้งนั้น เพราะคิดปรุงมาตั้งแต่วันเกิด ไม่เห็นได้เรื่องได้ราวอะไร นี่เราคิดปรุงทางอรรถธรรม เช่น คำว่า พุทโธ ๆ เป็นความคิดเหมือนกันกับความคิดของกิเลส แต่ความคิดทางธรรมะนี้เป็นน้ำดับไฟ เรียกว่าเป็นธรรม ความคิดทางนี้เป็นธรรม ความคิดของกิเลสเป็นกิเลสเรื่อย ๆ ไป

การอดอาหารดีทางสติ อดไปหลายวันเท่าไร สติยังติดแน่นๆ จนกระทั่งตั้งตื่นนอนขึ้นมาถึงหลับ ไม่เคยผลอเลย อดไปหลายวันเท่าไรสติยิ่งดี แต่ร่างกายสังขารของเรานี้มันอ่อนลงๆ ที่แรกก็หิวโหย การอดอาหารหิวโหย พอล่วงสองสามวันไปแล้ว ความหิวเบาลงๆ สุดท้ายเลยไม่หิว เป็นแต่ความเพลียนี้มากขึ้นๆ ความอ่อนความเพลียของร่างกายมากขึ้นๆ แต่สตินี้ดีตลอดเลย แต่มันก็ทนไม่ได้ที่เราจะอดไปตลอด

มันก็เป็นไปไม่ได้ เพราะธาตุขันธ์เขาก็ต้องการอาหารของเขา เครื่องบำรุง เราก็จะต้องบำรุง

เพราะฉะนั้น ผู้ปฏิบัติตนให้สังเกตตัวเอง สักแต่ว่าทำไปเฉยๆ ไม่สังเกตไม่ได้ ต้องใช้ความสังเกต อย่างสตินี้เป็นที่หนึ่งเลย สติไม่เว้น ตั้งแต่พึ้นๆ ของการบำเพ็ญ ใช้สติบังคับคำบริกรรม คำบริกรรมให้ติดกับใจ คำว่าพุทโธ ก็ให้พุทโธกับความรู้ แล้วก็สติกำกับไม่ให้ผลออกไปไหน ไม่เสียดายความคิดความปรุง ซึ่งเราเคยคิดมามากแล้ว ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นกิเลสมาเผาเราทั้งนั้น ที่นี้ความคิดของธรรมเป็นน้ำดับไฟ ไม่ได้เผาเรา เวลาเราบริกรรมหนักเข้าๆ ด้วยสติไม่ผลอแล้ว ความคิดความปรุงที่มันตันขึ้นมา อยากคิดอยากปรุง มันจะอ่อนตัวลงไปๆ

ที่แรกเหมือนอกจะแตกนะ มันเคยคิดเคยปรุงแล้วหักกันอย่างแรงๆ เช่น ไม้ให้สติผลอนี้เท่ากับหักกันอย่างแรง มันอยากคิดมากเท่าไร มันเหนือสติไปไม่ได้ ถ้าลงตั้งสติให้ดีแล้ว ความคิดความปรุงนั้นจะเกิดไม่ได้ เมื่อความคิดเกิดไม่ได้ กิเลสก็ออกไม่ได้ กิเลสออกไม่ได้มันก็ไม่กว้านเอาฟืนเอาไฟมาเผาเรา กิเลสหาประโยชน์ของมัน แต่กลับมาเป็นโทษต่อเราผู้ปล่อยใจให้จิตใจคิดมาก ๆ

เพราะฉะนั้น การภาวนาจึงเป็นเครื่องระงับดับความคิดความปรุงทั้งหลายได้เป็นอย่างดี นักปฏิบัติเราขอให้จำให้ดี การสอนเหล่านี้ผมสอนด้วยความแม่นยำ ไม่มีผิดมีพลาด เพราะได้ผ่านมาหมดแล้ว ด้วยความพินิจพิจารณา สังเกตสังกา บวกลบคุณหารมาในการปฏิบัติของตัวเอง จนได้ผลเป็นที่พอใจโดยลำดับๆ นั้นละเวลามาสอนหมู่เพื่อนจึงแน่ใจว่าไม่ผิดๆ เพราะทั้งฝ่ายผิดฝ่ายถูกมันผ่านกับเรามาแล้ว เป็นครูสอนเราทั้งนั้นแหละ

นี่หมายถึงผู้ที่เริ่มฝึกหัดภาวนา ถ้าเพียงแต่นึกหรือเพ่งความรู้เฉยๆ ไม่ได้นะผลอได้ไม่สงสัย อันนี้ผลอได้ ถ้าเอาคำบริกรรมติดไว้ แล้วมีสติบังคับอยู่นั้น จิตไม่ผลอ ความคิดความปรุงก็ปรุงไม่ได้ นี่ละที่นี้เป็นเรื่องของธรรมทำงานล้วนๆ กิเลสมาแทรกทำงานไม่ได้ เพราะไม่มีทางปรุง กิเลสจะเกิดขึ้นจากทางสังขารเป็นสำคัญ มันตันออกมาหนักมากอยู่นะ แต่มันตันออกมา สติดีเท่าไรก็บังคับไว้ได้ๆ เพราะฉะนั้น จึงว่ากิเลสจะหนาแน่นขนาดไหนก็เถอะ ว่างั้นเลย ถ้าลงสติดีแล้ว กิเลสเกิดไม่ได้ สตินี้หักห้ามไว้ได้ คลื่นของกิเลสจะเหมือนคลื่นมหาสมุทรทะเลหลวงก็ตาม สตินี้ต้านทานได้อยู่ไม่สงสัย

ขอให้ตั้งสติให้ตึกนักภาวนา ในเบื้องต้นเรามีคำบริกรรม อยู่กับคำบริกรรมนี้ก่อน เมื่อจิตได้รับคำบริกรรมอบรมบำรุงส่งเสริมอยู่เสมอแล้ว จะก้าวเข้าสู่ความสงบๆ เมื่อความสงบมีมาก ความรู้นี้จะเด่นตัวขึ้นมาภายในตัวของเรา จนจิตเข้าสู่สมาธิ ความรู้นี้

เด่น ที่นี้เมื่อความรู้ที่เด่น คำบริการก็ไม่ค่อยจำเป็น ๆ แต่ไปจำเป็นอยู่กับจุดที่รู้ คือ จิตใจที่มีฐานอยู่นั้น เรียกว่าจิตเป็นสมาธิ แล้วเอาสติจับไว้กับฐานที่เป็นสมาธิ นี่เป็น ชั้น ๆ นะ พอจิตเป็นสมาธิแล้วจะไม่บริการ มันหากบอกอยู่ในตัวของมัน คำว่า บริการไม่จำเป็นนะ จับเอาตัวนี้เลย คือความรู้เด่น ๆ นี้ ให้อยู่กับนั้นตลอดไปเลย ไม่ให้เผลอเช่นเดียวกับเราบริการนี่ละ

ให้ตั้งอย่างนั้นนักปฏิบัติทั้งหลาย อย่าเผลอ เราจะทำการทำงาน ที่นี้สมมุติว่า ขยายออก จากจุดที่ว่าคำบริการอันนี้ ก็ให้เป็นสัมปชัญญะ ๆ ยงอ่อน ถ้าให้เป็นสติอยู่ ตลอดเวลานั้นเหมาะสำหรับนักปฏิบัติ เคลื่อนไหวไปมา ทำข้อวัตรปฏิบัติ ปิดกวาดเช็ด ถูนี้ คำบริการมันไม่ปล่อยวาง นี่ก็เรียกว่าทำงาน ธรรมทำงานตลอดเวลา สัมปชัญญะ นี้เป็นความรู้ตัวอยู่ตลอด นี่ขยายออกมาจากจุดแห่งคำบริการนั้นแล้ว ก็ออกมาสู่ตัว ไม่ให้เผลอไปข้างนอก ท่านเรียกว่าสัมปชัญญะความรู้ตัวอยู่เสมอ แต่ให้เหมาะสม ๆ ให้มันเป็นสติอยู่กับคำบริการ นั้นละเหมาะสมมาก

เมื่อเราทำไปอย่างนี้ไม่นาน สำหรับพระเราเนี่ยแน่ใจว่าตั้งรากตั้งฐานได้ จิตไม่เคย สงบก็สงบได้ ถ้าสติควบคุมดี ท่านเรียกว่าสมณะ คือ ความสงบใจในเบื้องต้น จากนั้น เมื่อสงบมากเข้า ๆ จิตก็เป็นสมาธิ คือ ความแน่นหนามั่นคงของใจขึ้นมา สติจะจับอยู่ใน จุดความรู้ที่เด่น ๆ แห่งสมาธินั้นแล ไม่ปล่อย นี่เป็นชั้น ๆ

ที่นี้เวลาจิตมันสงบมาก ๆ เข้า ความคิดความปรุงมันไม่ยอกคิดนะ แต่ก่อน ยอกคิดอยากปรุง ถึงขนาดดอกจะแตก ไม่ได้คิดเหมือนว่าอยู่ไม่ได้ แต่สติบังคับให้อยู่ ได้ มันอกจะแตกให้แตก ไม่ยอมให้เผลอสติ มันก็ออกไม่ได้ ที่นี้ครั้นต่อมาความคิด ความปรุง ที่มันดันออกมามาก ๆ มันค่อยอ่อนตัวลง ๆ สติก็แน่นเข้าไป จิตมีความ สงบเข้าไป ๆ เมื่อสงบมากเข้าไปจิตก็เป็นสมาธิ พอเป็นสมาธินี้จะเปลี่ยนคำบริการ งด คำบริการก็ได้ หากเป็นความถนัดใจของตัวเองนะ เราจะไปคาดไม่ได้ ให้เรารู้ตัวของ เราเอง

ถ้ามันสนิทกับการกำหนดผู้รู้ คือ จิตที่เป็นสมาธินี้มันเด่นดวงนะ เเด่นดวง สติ จับอยู่ที่เด่นดวงของจิตนั้นแหละ แล้วก็สติตลอด ที่นี้ความคิดความปรุงเมื่อจิตเข้าสู่สมาธิ เป็นสมาธิแล้วมันไม่ยอกคิด ความคิดความปรุงต่าง ๆ ซึ่งมันดันออกมาแต่ ก่อน นั้นละเบา ๆ ถึงขนาดไม่ยอกคิด ถ้าจิตเป็นสมาธิจริง ๆ เต็มภูมิของสมาธิแล้ว ไม่ยอกคิดอยากปรุง มันคิดแยบ ๆ ออกมานี้รำคาญ เพราะฉะนั้นผู้ภาวนาทั้งหลายจึง ตัดในสมาธิ คืออยู่ทั้งวัน เอกจิตเอกธรรม เอกัคคตารมณ์ มีอารมณ์อันเดียวอยู่กับ ความรู้นี้เท่านั้น ไม่มีอะไรมาเจือปน ท่านเรียกว่าสมาธิแนบแน่น สมาธิเต็มภูมิ

อยู่เท่าไรก็อยู่ได้ นั่งที่ชั่วโมงก็เพลินอยู่กับความรู้อันเดียว ๆ ที่เด่นอยู่ เเด่นอยู่นั้น คือความรู้ ไม่รู้กับอะไร รู้อยู่กับตัวเองโดยเฉพาะ ท่านจึงเรียกว่า เอกัคคตารมณฺ์ มี อารมณฺ์อันเดียวคือความรู้ เอกจิตเอกธรรม ก็มีอารมณฺ์อันเดียวนี้ละ เมื่อถึงขั้นนี้แล้ว มันจะไม่อยากคิดอยากปรุง อยู่ได้ทั้งวัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน อารมณฺ์นี้ไม่คิดไม่ปรุงรำคาญ

นี่ละจิตที่ติดสมาธิได้ตรงนี้เอง เมื่อมันเพลินอยู่ในสมาธิแล้วไม่อยากจะออก ถ้าคิด ออกทางด้านปัญญา ก็เหมือนเราออกทำงาน ไม่อยากทำ เหมือนคนขี่เกี้ยวขี่คร้าน นอน ขาขัดห้างอยู่ ไปอย่างนั้นซิ มีแต่นอน ๆ นอนอยู่กับสมาธิ สงบแนว ๆ ไม่อยากทำงาน การพิจารณาทางด้านปัญญาเป็นงาน คือคิดคือปรุงทางด้านปัญญา มันไม่อยากจะ ออก ที่นี้ละ เมื่อจิตมีความสงบ พอเป็นปากเป็นทางแห่งการพิจารณาทางด้านปัญญาแล้วไม่ ว่าขั้นใด ให้พยายามออกพิจารณาทางด้านปัญญา พอสมควรแล้วก็เข้าสู่สมาธิ ถ้าจิต เป็นสมาธิเต็มที่แล้ว เวลาออกปัญญาให้ออก เมื่อเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าภายในหัวอก ผู้ พิจารณาทางด้านปัญญา มักจะเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าอยู่ที่หัวอก แล้วให้ถอยจิตเข้ามาสู่ สมาธิเรียกว่าพักงาน นั่นละให้ถอยเข้ามาสู่ความสงบ สู่สมาธิเสีย ไม่ต้องไปห่วงปัญญา เวลาเข้าสมาธิอย่าห่วงปัญญา

ที่นี้เวลาออกจากสมาธิแล้ว ก้าวเข้าสู่ทางด้านปัญญา ทำงานทางด้านปัญญาแล้ว ไม่ต้องมาห่วงสมาธิ ให้ทำงานต่างวาระกันนี้ถูกต้อง เรียกว่า **อปัลลณกปฏิปทา** การ ปฏิบัติไม่ผิด ถูกต้อง ๆ ให้ดำเนินอย่างนี้ตลอดไป เวลาจิตเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ทางด้านปัญญาเพราะใช้สังขาร ใช้สังขารก็เรียกว่าเป็นงาน มันคิดมันปรุงเกี่ยวกับเรื่อง ด้านปัญญา แก่ถอดถอนกิเลสเป็นเรื่องของปัญญาทำงานทั้งนั้น เวลาทำไป ๆ มันเหน็ด เหนื่อยภายในหัวใจนี้ พุดตรง ๆ ก็คือภายในหัวอกนี้ละ มันเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า

แต่ปัญญาเวลามันเพลินมันไม่อยากจะพักนะ มันอยากหมุนตัวไปเรื่อย นี่หักเข้ามา เมื่อรู้สึกเหนื่อยเมื่อยล้าแล้ว มันอยากจะทำทางด้านปัญญาเท่าไรก็ตามไม่ให้ คิด ให้เข้าสู่ความสงบ คือสมาธิ พักจิตเรียกว่าพักงานทางด้านปัญญาเสีย ให้อยู่ใน สมาธิมีอารมณฺ์อันเดียว ปัญญาขั้นใดภูมิใดจะแยกคายขนาดไหน ตัดให้หมดเวลานั้น ให้เหลือแต่สมาธิ คือความสงบใจอันเดียวอยู่เท่านั้น จนกระทั่งจิตมีความสงบเย็น ไม่ ทำงานการอะไรแล้ว จิตจะเย็น เหมือนถอดเสี้ยนถอดหนาม สบาย ให้อยู่ที่นั่น

แต่จิตที่เข้ามาพักสมาธินี้ ส่วนมากต่อมาก ต้องบังคับเอาไว้ให้อยู่กับสมาธิ ไม่ให้คิดไม่ให้ปรุง ถึงเวลาแล้วค่อยปล่อยออกจากปัญญา ในขณะที่เป็นสมาธิ แม้จิตจะ มีความเยือกเย็นเป็นสุขเหมือนถอดเสี้ยนถอดหนามก็ตาม ก็ต้องได้บังคับด้วยสติอยู่ เสมอไม่ให้ออก ให้อยู่กับสมาธินั้น จนกว่าสมาธิมีกำลังแล้ว มันจะรู้ตัวเอง รู้สึก กระทบกระเปาะภายในใจ มีกำลังภายในใจ คึกคัก ๆ ภายในใจ ที่นี้ปล่อยจากสมาธิ

ปล่อยทางด้านปัญญามันจะหมุนของมันไปเลยละที่นี้ หมุนเรื่อย ๆ ไม่ต้องห่วงสมาธิ ปัญญาชั้นนี้มันไม่ห่วงอยู่แล้วละ นอกจากเราได้รู้เอามาสู่สมาธิเท่านั้นเอง มันจะเพลินทางด้านปัญญา

การพิจารณาทางด้านปัญญาคืออะไร พระพุทธเจ้าสอนเบื้องต้นคืออะไร เกสา โลมา นขา ทนต์ตา ตโจ นั้นฟังซิจะเป็นเรื่องเล็กน้อยเมื่อไร นี่ละธรรมที่เป็นเครื่องรื้อภพ รื้อชาติ รื้อวิภวสังสาร รื้อที่กรรมฐาน ๕ ในเบื้องต้นนี้แหละ เกสา โลมา ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง พอไปถึงหนังนั้นมันหุ้มห่อร่างกาย ตัวนี้เป็นตัวพรางตาคนได้ดี เห็นตั้งแต่ผิวหนัง บาง ๆ นี่ว่าสวยว่างาม ว่าอะไรไปหมด แล้วพากจากนั้นเข้าไปอะไร มีแต่ความสกปรก โสภมเต็มตัวทั้งเขาทั้งเรา นี่ละปัญญาพิจารณาอย่างนี้ ให้ดูเรื่องอสุภะอสุภัง สดสวย งดงาม มันมาหลอกต่างหาก ไม่มีอะไรงามแหละ มีแต่ผิวหนังบาง ๆ เท่านั้นมันห่อ หลอกไว้ทั้งเขาทั้งเรา โลกทั้งหลายจึงหลงกัน เมื่อได้พิจารณาอันนี้ ช้ำ ๆ ซาก ๆ แล้ว เรื่องปัญญาจะคล่องตัวนะ พิจารณาแง่ไหน ๆ นี่จะเป็นตาบอันคม ๆ ฟันขาดสะบั้น ๆ ไปเลย นี่เรียกปัญญาคล่องตัวปัญญามีกำลัง

มันจะเพลินนะที่นี้ พอพิจารณาทางด้านปัญญา ถืออสุภะอสุภังนี้เป็นบทสำคัญ เป็นฐานสำคัญแห่งการพิจารณาในเบื้องต้น จนกระทั่งพิจารณาร่างกายนี้มีความ คล่องแคล่วแกว่งกล้าสามารถในตัวเองแล้ว มองไปที่ไหนนี่จะมีแต่อสุภะอสุภังเต็มตัว ทั้งเขาทั้งเรา ทั้งหญิงทั้งชาย เวลาชำนาญมาก ๆ แล้ว เราชำนาญในการพิจารณาของเรา อย่างไรบ้าง ในร่างกายของเรา ถ้ามันเด่นอยู่ เห็นตั้งแต่เนื้อ หนังออกหมดมันก็แดงโไร เลยตัวของเรา มองดูคนอื่นก็แดงโไร

ที่นี้พิจารณาเข้าไปถึงร่างกายถึงกองกระดูก มองที่ไหนก็เห็นตั้งแต่กองกระดูก ทั้งเขาทั้งเรา เอ้า ดูเข้าไปดับไตไส้พุง ของเราเป็นอย่างไร ของเขาเป็นอย่างนั้น เทียบ กันได้สัดได้ส่วนทุกแง่ทุกมุมนี้เรียกว่าปัญญา ให้พิจารณาช้ำ ๆ ซาก ๆ จนกระทั่งมีความ ชำนิชำนาญ มันชำนาญเอง เมื่อเราพิจารณา ไม่ว่าส่วนใดก็ตามของร่างกาย เมื่อเรา พิจารณาแล้ว มีความชำนาญแล้ว เช่น มองเห็นตัวของเรา เห็นแต่กระดูกนี้ มันก็เป็น กระดูกเต็มตัว มองไปไหนพวกเนื้อพวกหนังไม่เห็นนะ มันจะเห็นตั้งแต่กระดูก โครง กระดูกเต็มตัว ๆ มองเขามองเราแบบเดียวกัน เอาให้ชำนิชำนาญเข้าไปโดยลำดับลำดับ

ส่วนจุดหมายปลายทางของอสุภะอสุภังจะยุติลงนี้ ผมยังไม่อธิบาย ให้ท่าน ทั้งหลายพิจารณา เพราะเคยอธิบายให้ฟังแล้ว เอนี่ให้ช้ำของ อันนี้ให้ช้ำของ เมื่ออันนี้ ช้ำของแล้ว มันก็อดพูดไม่ได้เหมือนกัน มันพิจารณาเต็มเหนี่ยวของมันแล้ว มันไม่ไป ไหนละ เรื่องกองอสุภะอสุภังนี้ เอามาตั้งไว้ตรงหน้า ฟังดูมันจะไปไหน มันก็หมุนเข้า มาสู่ใจ สุดท้ายก็ใจนี่เองเป็นอสุภะอสุภัง ภาพที่ตั้งขึ้นนั้นออกไปจากใจไปเป็น แต่ใจก็

หลงเงาตัวเอง ว่าเป็นอสุภะอย่างนั้น อสุภะอย่างนี้ นั้นเวลาถึงความอึดพของมัน อสุภะจริง ๆ เป็นขึ้นจากใจ หัวใจเป็นอสุภะ เป็นอสุภะเสียเอง พอรู้อันนี้ชัดเจนแล้วมันปล่อยอสุภะภายนอกที่เราพิจารณาอยู่นั้น ปล่อยออกไป สุดท้ายสิ่งเหล่านี้มาอยู่ที่ใจหมด นี่ละ มันจะหมดปัญหาทางการพิจารณาอสุภะอสุภัง ถ้ามันหมุนเข้ามาสู่ใจแล้ว เรื่องร่างกายนี้จะหมดปัญหาไปเลย

ให้พากันเข้าใจ เรื่องการพิจารณาอสุภะอสุภัง มันจะหมดปัญหาแล้วก็รู้ การตัดสินใจตัวเองว่าเป็นขึ้นใจ กิเลสตัดหาตัวไหนสำคัญจะรู้ในตัวของเราเอง กิเลสตัดหา ก็คือกามตัณหาขึ้นอยู่กับร่างกาย ร่างกายขึ้นอยู่กับอสุภะอสุภัง ความสวยความงาม แก้กั้นที่อสุภะอสุภัง แก้กั้นตรงนี้ ตกออกไปเข้าไปสู่ใจ ใจเป็นอสุภะอสุภัง อสุภะอสุภังเสียเอง นี่มันก็ปล่อยเรื่องภายนอก อสุภะอสุภัง อสุภะอสุภัง ภายนอกปล่อยหมด ก็มาเป็นอยู่ภายใน เป็นอสุภะ อสุภะอยู่ภายใน แล้วมันก็กลืนกันเข้าไปในใจของตัวเอง แล้วพิจารณาให้เข้าใจ

เมื่อจับรากฐานได้แล้ว ให้เอาอันนั้นละตั้งไว้เสมอ เมื่อตั้งไว้แล้ว มันจะหมุนเข้ามาสู่ใจ หมุนเร็วเข้าๆ จนกระทั่งพิจารณาเรื่องอสุภะอสุภัง อสุภังอสุภังไม่ทัน นี่ละที่นี้หมดแล้วนะ เรื่องอสุภะอสุภังนี้หมด พอปรุงขึ้นเป็นภาพเท่านั้น มันจะดับทันทีๆ เร็วลงไปเหมือนแสงหึ่งห้อยๆ แวบๆ เหมือนฟ้าแลบนั่นละ เวลาภาพปรากฏขึ้น จะพิจารณาเรื่องอสุภะอสุภังไม่ทัน ตอนนี่เรียกว่ามันหมด มันหมดอสุภะอสุภังไปแล้ว มันก็เป็นแต่ภาพภายในจิตใจ แต่ต้องตั้งภาพนี้ไปตลอด ต่อไปภาพอันนี้ก็ดับเร็วเข้าๆ สุดท้ายภาพอันนี้ไม่มี ตั้งภาพลงไปดับทันทีๆ จิตใจมันก็ว่าง ที่นี้หมดสภาพแล้ว เกี่ยวกับเรื่องรูปเรื่องกายทั้งหลายหมดสภาพ ทุกสิ่งทุกอย่างหมดสภาพ ราคะตัณหาทั้งหมดสภาพ หมดลงในจุดนี้เอง จากนั้นจิตก็เป็นอัตโนมัตติ หมุนตัวด้วยการฝึกซ้อมเรื่องตัวเองเรื่อยๆ ก็กลายเป็นนามธรรมไปเรื่อยๆ

นี่ละนักปฏิบัติ ผมอธิบายให้ฟังเพียงแค่นี้ ให้จำให้ดี ให้พิจารณาเรื่องร่างกาย ให้เป็นอสุภะอสุภังให้เข้าใจ จิตจะมีความกล้าหาญชาญชัย รู้สึกอยู่ภายในตัวเอง ความกล้าหาญนี้ เพราะจิตแต่ก่อนมันติดตัวเอง ถ้าว่าสวยงามก็มาติดตัวเองเสียก่อนจะไปติดภายนอก ไม่สวยไม่งามก็ติดตัวเองเสีย แล้วก็ไปติดภายนอก เมื่อแก้ตัวเองในภายในนี้แล้วไม่ติดตัวเอง แล้วภายนอกก็ไม่ติด อสุภะ อสุภะ ไม่ติด นั่นเรียกว่าแก้ตัวเอง ผ่านอันนี้ไปได้ ราคะตัณหาก็คงหมดปัญหาไป

ที่นี้หายกังวลอันนี้ ฝึกซ้อมตัวให้แน่นหนามั่นคงมากขึ้น ละเอียดลออมากขึ้นๆ ที่นี้จิตก็กลายเป็นจิตว่างเข้าไป ว่างมันก็มีแต่กระแสของจิตออกมา ปรุงพัวก็ดับไปพร้อมๆ ไล่เข้าไปๆ ถึง อวิชชาปัจจุชา นี่การปฏิบัติธรรม เรื่องมรรคผลนิพพานไม่

นอกเหนือไปจากที่พิจารณานี้ได้ ใครพิจารณาร่างกายเรื่องสุภะอสุภังได้เป็นอย่างดี ผู้
นั้นจะตั้งรากตั้งฐานได้เร็ว ให้เอาให้ดี

สติเป็นสำคัญไม่ว่าจะพิจารณาสิ่งใด สติสำคัญทั้งนั้น เช่นอย่างว่า สุภะอสุภัง อสุ
ภะอสุภัง สติต้องติดแนบตลอด จนมีความชำนาญชำนาญ นี่การพิจารณา จากนั้นไปแล้ว
จิตจะเป็นอัตโนมัติของมัน เรื่องความพากเพียรเพื่อละเพื่อถอนกิเลสนี้ จะหมุนตัวเป็น
เกลียวไปเลย ไม่มีใครบอกก็รู้อย่างนี้ ในเบื้องต้นได้ดูได้ไกลเสียก่อน เอาให้หนักนะ ไม่หนัก
ไม่ได้หนักปฏิบัติเรา นี่ละมรรคผลนิพพาน อันนี้ละปิดเอาไว้ ปิดมรรคผลนิพพานไว้
เปิดตัวนี้ออกๆ มรรคผลนิพพานจะใกล้ชิดติดพันกันเข้ามา สุดท้ายนิพพานอยู่ชั่ว
เอื้อมๆ นั่นเข้าใกล้ชิดติดพัน เพราะจิตใจมันหมุนตัวๆ ต่อความพันทุกข์ เลยนิพพาน
อยู่ชั่วเอื้อมๆ ไป ให้พากันพิจารณาอย่างนี้

เรื่องมรรคผลนิพพานอย่าไปคาดไปหมายนะ พระพุทธเจ้าสอนลงในนี้ละ นี่ทาง
แห่งมรรคผลนิพพาน สิ่งที่ปิดมรรคผลนิพพานก็คืออันนี้เอง เปิดอันนี้ออก มรรคผล
นิพพานเราจะรู้เองเห็นเอง ไม่ใช่ดินฟ้าอากาศ กาลสถานที่เวล่ำเวลา มาปิดมรรคผล
นิพพาน ตัวของเราเองเป็นผู้ปิดตัวเราเอง ไม่ให้เห็นอรรถเห็นธรรม ไม่ให้เห็นความ
จริงคือสุภะอสุภะ นี่ที่มันปิดมรรคผลนิพพาน เปิดนี้ออกไป มันก็ปิดบางลงๆ เช่น
กิริยาของจิตเป็นนามธรรม ปิดบางเข้าไปๆ สุดท้ายก็นิพพานอยู่ชั่วเอื้อม พอเปิดอันนี้
หมดแล้ว นิพพานมีหรือไม่มีถามหาอะไร

ไม่ว่าองค์ใดพระเราผู้ปฏิบัติ ขรवासก็เหมือนกัน เมื่อถึงขั้นที่ควรจะรู้ รู้ได้
ด้วยกันเพราะจิตนี้ไม่มีเพศ ไม่มีเพศหญิงเพศชาย นิสัยวาสนาบารมีที่สร้างมามากน้อย
มิได้ด้วยกันทั้งหญิงทั้งชาย ควรหลุดพ้นหลุดพ้นได้ด้วยกันนั้นแหละ ให้พากันตั้งใจ
ประพฤติปฏิบัติ

เวลามันยังเป็นอย่างนั้น ความตั้งงามของเราก็ให้เป็นคู่เคียงกันไป การทำบุญให้
ทานมีอันสงส์มาก คนผู้มีการทำบุญให้ทาน ไปที่ไหนไม่อดอยากขาดแคลน ไปที่ไหน
ไม่อด เบิกกว้างไปตลอดเวลา เพื่อนฝูงก็มาก จิตใจของเราก็เบิกกว้างออกไป เกิดภพ
โตชาติโต ไม่มีคำว่าอดอันตันใจด้วยความขาดแคลนในสิ่งที่จะนำมาเสวย นี่อำนาจแห่ง
ทานนี่ละ เบิกๆ ออกไป ไปอยู่ในภพโตชาติโตก็มีแต่อำนาจของทาน อำนาจของบุญ
กุศลที่เกิดขึ้นจากการให้ทานนี้ ให้เป็นเครื่องเสวย เป็นที่อยู่ที่อยู่อาศัยสะดวกสบายไป
ตามๆ กันหมด

เรื่องศีลเป็นความละเอียดอยู่กับตัวของเราเอง ให้รักษาให้ดี เรื่องภาวนาเป็น
เรื่องที่จะเปิดโลกธาตุออกให้หมดจากจิตใจ ให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยประการทั้งปวง อยู่
ที่นี้ละ พระพุทธเจ้าแสดงไว้อย่างหาที่ข้องใจไม่ได้เลย การปฏิบัติจะพิสูจน์ธรรมของ

พระพุทธเจ้า หรือพินิจพระพุทธรูปทั้งหลาย ให้พินิจข้อปฏิบัติของตัวเอง ให้ตรง
 แนวกับธรรม ที่ว่าสวากขาตธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้ว ให้ก้าวเดินตามนี้ อย่าให้ปลิกให้
 เหวะ นี่คือการก้าวเดินเพื่อมรรคผลนิพพานอยู่ตรงนี้ อย่าไปหาก้าวตามเวลา เวลา
 นั้นเวลานั้น ศาสนาล่วงไปเท่านั้นเท่านั้น ให้กิเลสมันมาหลอก กิเลสมีอยู่ในใจเราตั้งกับตั้ง
 กลับไป ไม่เห็นว่าเมื่อไรมันจะสิ้นจะสุดไป ธรรมะทำไมสิ้นสุดไปได้ หมดไปได้มรรคผล
 นิพพาน แต่กิเลสเมื่อไรมันจะสิ้นสุดไปได้ ไม่เห็นมันพุด นอกจากมันมาหลอก ต่อไป
 ทำบุญให้ทาน ผลจะมีน้อยอย่างนั้นผลมีน้อยอย่างนี้ แล้วมรรคผลนิพพานจะสิ้นสุดไป
 เรื่อย ๆ สุดท้ายไม่มีมรรคผลนิพพานเลย

นี่ละกิเลสมันหลอกคน คนจึงไม่สนใจ ทำบุญไม่ได้บุญ ทำบาปไม่ได้บาป กล้า
 หาญทำบาปยิ่งขึ้นโดยลำดับ การทำบุญแทบไม่มี นั่น ถ้าลงมีความเชื่อบุญเชื่อบาปนี้
 แล้ว ทุกอย่างมีกำลังด้วยกัน การทำบุญก็อยากทำ เบื้องต้นมันก็ตระหนี่ถี่เหนียว เพราะ
 ยังไม่เห็นเหตุเห็นผล พอทำไปจิตค่อยเบิกกว้างออกไปๆ จนเป็นนิสัยของจิตกับธรรม
 กับทาน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ไม่ได้ทานอยู่ไม่ได้ มันเป็นอยู่ในจิตนั้นแหละ วัน
 หนึ่งไม่ได้ให้ทานอยู่ไม่ได้ รู้สึกมันว่าเหวอะโรอยู่ภายในใจของเรานั้นแหละ ถ้าเราได้
 ทำบุญให้ทานแล้วรู้สึกชุ่มเย็นๆ ภายในใจ

การทำความดีทั้งหลายก็เหมือนกัน จนกระทั่งภาวนา เวลาภาวนาไปเบื้องต้นมัน
 ก็ซีเกียจซีคร้าน เพราะการภาวนาบังคับจิต การภาวนาเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะบังคับ
 จิต เป็นภาระหนักมาก มันเคยคิดเคยปรุยุ่งเหยิงวุ่นวาย บังคับไม่ให้มันคิด นี่ละที่ว่า
 เป็นความทุกข์มาก เราบังคับให้ได้ เอ้ามันไปไหนวะ ตั้งลงไปนาฬิกา เบื้องต้นมี
 ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ มีข้อบังคับตนไว้ก่อน เอ้า ภาวนา วันนี้เอาให้ได้ ๕ นาที อย่างน้อย
 เอาแค่ ๕ นาทีก่อน จากนั้นไปก็ ๑๐ นาที บังคับ ในขณะที่เราทำภาวนา ไม่ยอมให้จิต
 ส่งไปที่ไหนเลย บังคับใน ๕ นาที ใน ๑๐ นาที เอ้า บังคับไป ในเขตที่บังคับอยู่นั้นแล
 ผลจะปรากฏเป็นความดีงามขึ้นมา เพราะสติควบคุมดี เรียกว่าสร้างธรรมขึ้นที่หัวใจ
 ด้วยสติ

พอมันได้ผล ทีนี้ไม่ได้คำนึงนะ ว่านั่งก็นาที่ก็ชั่วโมง ไม่คำนึง พอนั่งบ๊องลงไป
 ทำงาน จิตมันเพลิดเพลิดกับบรรดกับธรรมต่อไป เลยไม่ได้มาสนใจกับเวลา เหน็ด
 เหนื่อยเมื่อไหร่ แม้ที่สุตรา่างกายนี้ เมื่อจิตไม่มาพัวพันกับมัน เป็นกังวลกับมัน มันก็
 เหมือนไม่มี นั่งภาวนาไปเท่าไรเบาไปหมดๆ ยิ่งจิตลงเสียจนกระทั่งร่างกายหายหมด
 เหลือแต่ความรู้ที่อัศจรรย์ ที่แปลกประหลาดล้วนๆ อยู่ภายในใจเท่านั้น มันยิ่งดูดีที
 นี้ไม่ได้ภาวนาอยู่ไม่ได้ ถ้าลงขั้นที่ได้ปรากฏผลเป็นแปลกประหลาดอัศจรรย์ภายใน
 ตัวเองแล้ว ผู้นั้นจะมีความกระหึ่มขี้มยองและเสียดายอยู่ตลอดเวลา อยากให้เป็น

อย่างนั้นๆ เมื่อเป็นอย่างนั้นก็ต้องภาวนาซิ มันหากให้ขยันภาวนาเอง อยากภาวนา เพื่อให้จิตเป็นอย่างนั้นๆ เรื่อยไป

การฝึกกรรมานตนทุกอย่างต้องติดต้องตั้ง กิเลสมันหนามันแน่น มันไม่ยอมให้ทำความดีงาม กิเลสเป็นเครื่องผูกสัตว์โลกให้อยู่ในวัฏวน กองทุกข์เต็มอยู่กับกิเลส ไม่ได้อยู่ในธรรม คือถึงพระนิพพานความทุกข์ไม่มี มันมีอยู่กับแหล่งของกิเลสนี้ละ ให้สัตว์ทั้งหลายได้รับความทุกข์ความทรมาน เครื่องล่อของมันก็เก่ง ทุกอย่างๆ มันล่อเข้ามาๆ ให้ตื่นกับมันเรื่อย ๆ ยิ่งมาสัปดาห์ทุกวันนี้มีทุกอย่างที่ล่อ เครื่องเครื่องล่อของกิเลสมีมาหมด เราไม่เคยเห็นไม่เคยรู้ ก็เห็นมาๆ เขาส่งเข้ามา มัน เราผลิตไม่เป็น ก็เขาผลิตให้ เอ้า เอามาๆ ก็มาล่อของตัวเองๆ

เราเห็นไหมทุกวันนี้ มีเต็ม ดาษตันไปหมด เดินไปไหนเราดูซิจนรำคาญตา มองไปเห็นแต่โทรศัพท์กับหูจ๋อกันอยู่ ไม่ว่าจะหญิงชาย ไม่ว่าจะผู้ใหญ่ผู้น้อย มองไปที่ไหนเห็นแต่โทรศัพท์จ๋อกันอยู่ มันจะเป็นบ้าแล้วนะพวกนี้ นั่นนะเห็นไหมเครื่องล่อมันมี ได้ยินได้ฟังเสียงกันและกันนั้นก็เพลินไป เพลินกับกิเลสนั่นแหละ เพราะฉะนั้นทางพุทธศาสนา พระที่เป็นนักบวชจึงตัดขาดสะบั้นไปหมด สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องอารมณ์ของโลก ทั้งนั้นเข้ามาจนธรรมะ เข้ามาเกี่ยวข้องกับพระไม่ได้ เริ่มตั้งแต่หนังสือพิมพ์ นั่นเป็นข่าวเป็นคราวของโลกของสงสาร ของกิเลสตัณหา วิหุกก็เป็นเรื่องของโลกล้วนๆ เป็นเรื่องกิเลสตัณหาที่เป็นภัยต่อจิตใจ ยิ่งโทรศัพท์มือถือด้วยแล้วนี้ขาดสะบั้นไปเลยคอประ ไม่มีอะไรเหลือเลย ถ้าลงโทรศัพท์มือถือได้เข้ามาติดวัดแล้ว คนนั้นเขียนใบตายให้เลย

เพราะฉะนั้นวัดป่าบ้านตาดนี้จึงมีไม่ได้ โดยฐานที่ว่าอนุโลมเราให้มีเครื่องเดียวสำหรับผู้รับเป็นศูนย์กลาง มันเกี่ยวกับบรรดกัณฑ์ธรรม เกี่ยวกับประชาชน ให้ผู้นั้นเป็นผู้รับ เกี่ยวข้องกับบรรดกัณฑ์ธรรมเท่านั้น แต่ผู้อื่นผู้ใดจะมีไม่ได้ เราบอกตรงๆ มีก็ต้องไล่หนีจากวัด ถ้าไม่ยากให้ไล่ให้รับเอาหนีเดี๋ยวนี้ ไม่ให้รอนะ เอาหนีเดี๋ยวนี้ ถ้าว่าผลอดตัวไปหามา ถ้ารู้ตัวไปหาเข้ามา ไล่หนีทันทีเลย เอามาด้วยความรู้ตัวฝ่าฝืน นี้เรียกว่าเป็นคนหน้าด่าน พระหน้าด่าน ในวัดนี้จะมีไม่ได้เลย นี้ละเป็นภัยของพระ เป็นภัยของธรรม

เรื่องภัยของธรรมเป็นอย่างนี้ เฉพาะพระเราเหล่านี้เป็นภัยทั้งนั้น ตั้งแต่หนังสือพิมพ์ ข่าวของโลกตั้งแต่พระพุทธเจ้าแสดงพระโอวาท ท่านสอนให้อยู่ที่ไหน ท่านสอนให้เข้าป่าเข้าเขา เพื่อให้ห่างไกลจากอารมณ์ของโลก ข่าวคราวของโลกนั่นแหละ จึงว่า รุกขมูลเสนาสน์ บรรพชาอุปสมบทแล้ว ให้ท่านทั้งหลายไปอยู่ตามรุกขมูลร่มไม้ ในป่าในเขา หรือตามถ้ำเงื่อมผา ป่าช้าป่ารกชัฏ ที่แจ่งลอมฟาง อันเป็นสถานที่

สะดวกแก่การบำเพ็ญสมณธรรม แล้วให้ท่านทั้งหลายอยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้น ตลอดชีวิตเกิด

นี่อนุศาสน์ที่สอนไว้นี้เป็นธรรมจำเป็นมาก ท่านให้ปราศจากเมื่อไร พระพุทธองค์ ได้ยินได้ฟังจากโอวาชข้อนี้ด้วยกัน นอกจากมันหน้าด้านเท่านั้น เห็นบ้านเป็นป่าไปเสีย ป่านรกป่าอเวจี พระที่หน้าด้านเห็นบ้านเป็นป่าเป็นเขา เป็นที่สนุกรื่นเรริงบันเทิง เห็นป่า เห็นเขาเป็นนรกอเวจีไปเสีย นี่ละกิเลสมันกลับตาลปัตรอย่างนี้

เพราะฉะนั้นเราจึงต้องได้ระวัง สิ่งเหล่านี้เป็นภัย ผู้มุ่งต่อมรรคผลนิพพาน เหล่านี้ตัดขาดสะบั้นเลย ไม่ให้มาเกี่ยวข้อง ตั้งแต่หนังสือพิมพ์เป็นข่าวเป็นคราวของโลกทั้งนั้น วิทญ์เหมือนกัน จากนั้นก็มาโทรทัศน์ วิทยุ เหมือนกันหมด จนกระทั่งมา โทรศัพท์มือถือ นี่เครื่องประหารอันใหญ่หลวง เพชฌฆาตอันใหญ่หลวง ทำเอาพระให้ คอขาดสะบั้นไปได้เลยไม่สงสัย นี่ไม่ให้มี สำหรับวัดนี้มีไม่ได้บอกตรงๆ ถ้าใครหน้า ด้านก็ให้มีมา มีมากก็จะได้ถูกขับจากวัดนี้ทันที เราไม่มีอุทธรณ์นะ ลงได้สั่งสอนแล้ว สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นของละเอียดพอจะไม่รู้ มันรู้ได้ด้วยกันทุกคน หามาก็แสดงว่าเป็นความ หน้าด้านที่สุด ไม่ควรจะอยู่ในวัดนี้กับพระผู้มีหิริโอตตปปะ อยู่ด้วยกันไม่ได้ ขับไล่หนีเลย นี่สิ่งที่เป็นภัย

เวลานี้มันเข้ามาทุกแง่ทุกมุม เรื่องของกิเลสหลอกลวงโลก หลอกลวงธรรม หลอกลวงพระเรา พระเลยกลายเป็นมุตรเป็นคุณ วัดก็เลยกลายเป็นส้วมเป็นถ่าน บรรจุ มุตรคุณคือพระเณรที่ปฏิบัติเหลวแหลกแหวกแนวไปเสียหมด ส่วนธรรมแท้ๆ ท่าน ไม่ได้ยุ่งอะไร เช่น อย่างด้านวัตถุ พระพุทธศาสนาท่านไม่ได้ชมเชยในการก่อสร้างนะ ท่านสอนให้ก่อสร้างจิตใจ สร้างศีล สร้างสมาธิ สร้างปัญญา สร้างมรรคผลนิพพานด้วย จิตตภาวนาล้วนๆ ขึ้นไป เรื่องการก่อสร้างนี้ ให้อยู่แต่พอจำเป็นเท่านั้น ไม่ใช่จะให้ แบบหรูหราอย่างทุกวันนี้ ไปดูชีวิตไหนก็ดี หอบปราสาทแดนสวรรค์ยังสู้ไม่ได้ จะเอาไป แข่งแดนสวรรค์ นี่มันแดนนรกของพระไปทำอย่างนั้น ให้พากันจำเอา

นี่สอนเน้นหนักตลอดเรื่องการก่อสร้าง เป็นข้าศึกกับธรรม เราคิดดูตั้งแต่ เราไปอยู่ในสถานที่ภาวนาต่างๆ ไปยังไม่ได้มีที่พัก มีแค่เท่านั้นไม่ได้มากอะไร แคร์ เป็นร้านเล็กๆ เอาหญ้ามามุง เมื่อหน้าฝนมาแล้วก็ต้องมีหญ้ามุง ถ้าธรรมดายังไม่มีฝน เราจะอยู่โคนต้นไม้มีแต่กลดก็ได้ เวลาถึงหน้าฝนมาก็ต้องมีที่มุงที่บังเป็นธรรมดา แต่ เป็นแคร์เล็กๆ ท่านไม่ได้สร้างหรูหราฟูฟ้ออะไร ที่หรูหราที่สุดคือใจ จิตตภาวนา ให้มี ธรรมอยู่ภายในใจตลอดตั้งแต่สมาธิขึ้นไป สมณะคือความสงบใจ สมาธิแล้วก็ปัญญา ปัญญาหลายชั้น ฟาดจนกระทั่งวิมุตติหลุดพ้นด้วยการอยู่ในกระต๊อบ อยู่ในที่ไม่หรูหรา ด้วยวัตถุ แต่หรูหราด้านธรรมะ ถ้ามธรรมะขึ้นมาแรงแไหน ตอบได้ผางๆ เลย ไร่ด้านวัตถุ

นั่นถามใครว่าธรรมะเป็นยังไง มันไม่รู้ละ อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดีเรื่อย ๆ มา เพราะฉะนั้นจึงให้พากันปฏิบัติให้ดี

พระเราไม่สมควรอย่างยิ่งกับสิ่งก่อสร้างทั้งหลาย พระปฏิบัติเราเอาให้ดี นี่ละ เป็นแบบแผนแบบฉบับของพระพุทธเจ้าเป็นมาอย่างนี้ ท่านไม่ได้ส่งเสริมว่าการก่อสร้างสร้างหุทธาฟูฟา เป็นโบสถ์เป็นวิหาร ศาลาโรงธรรมใหญ่ ๆ โต ๆ ไม่มีในคัมภีร์ พระพุทธเจ้าท่านไม่ทรงชมเชยแต่ไหนแต่ไรมา คำว่าก่อสร้าง ๆ มีบ้างเล็กน้อยไม่มาก แต่มันมีจะให้ว่าไง พอพระจะออกเที่ยวรุดงคกรรมฐาน พระองค์ทรงแนะนำเวลาออกเที่ยวให้ระมัดระวัง สถานที่ใดไม่สงบอย่าไปท่านว่า

เช่นอย่างวัดที่สร้างใหม่ มีการก่อสร้างอยู่บ้าง นี่เป็นความกังวลท่านว่าจ้าง อย่าไปอยู่ อย่าไปอยู่สถานที่ชุมชนมชช เช่น ทำน้ำคนขึ้นลง แม้ที่สุดต้นไม้ที่ทรงดอกทรงผล พวกสัตว์พวกแร้งพวกกามันมาหากินของมัน มันจะเป็นการรบกวนหาความสงบไม่ได้ ท่านแนะไว้หมดไม่ให้ไปอยู่ ให้ไปอยู่สถานที่ที่สงบ ๆ นั้นละครั้งพุทธกาลท่านสอนไว้ อย่างนี้ คัมภีร์มีนี่ เรานามาจากคัมภีร์มาสอน ท่านไม่มีการชมเชยที่ว่า สร้างนั่นสร้างนี่ ไม่มี มีแต่ให้สร้างจิตใจโดยถ่ายเดียว

เวลาพระสงฆ์เข้ามาเฝ้าพระพุทธเจ้า รับสั่งถามเป็นยังไง อยู่ที่ไหนบ้านไหนเขา ลูกนั้น เป็นยังไงการภาวนา ท่านไม่ได้ถามว่า อยู่ที่ไหนเป็นยังไง ศาลาถึงไหนแล้ว หอปราสาทบ้านนั้นมันถึงไหนแล้ว โบสถ์หลังใหญ่ ๆ ถึงไหนแล้ว ๆ เหล่านี้ไม่มีความจำเป็นในครั้งพุทธกาล อุโบสถลงที่ไหนก็ได้ หลักพระวินัยก็มี จำเป็นอะไรจะต้องสร้างโบสถ์สร้างวิหาร แล้วไปรบกวนประชาชนไปเสีย เลยกลายเป็นศาสนาถนบ้านถนเมืองไป ไม่ใช่ศาสนาถนกิเลส ตกิเลสให้ขาดสะบั้นจากใจ เป็นศาสนาถนหัวใจตัวเอง แล้วก็ถนบ้านถนเมือง ให้ยุ่งเหยิงไปหมด

สุดท้ายโยมกับพระเห็นหน้ากันไม่อยากจะดูกัน ถ้าว่าเห็นหน้า ไหนโยมเวลานี้ ศาลาหรือโบสถ์อาตมายังไม่เสร็จ เอาละนะ ไหนโยมก็คือจะคว่ำเอาตับเขามากิน ถนบ้านถนเมือง ถนญาติถนโยม ไม่สมควรแก่พระเรา บิณฑบาตเขามาได้กินวันหนึ่ง ๆ พอแล้ว แต่การบำเพ็ญสมณธรรม หรือธรรมทั้งหลายเพื่อความสงบใจ จนกระทั่งรู้แจ้ง เห็นจริงไม่ลดละ มีการส่งเสริมอยู่ตลอดเวลา นี่ชื่อว่าผู้ปฏิบัติธรรมผู้บำรุงธรรม เพื่อมรรคผลนิพพานจริง ๆ ผู้นี้แหละจะเป็นเจ้าของสมบัติ คือมรรคผลนิพพานโดยไม่ต้องสงสัย ขอให้เดินตามทางของศาสดาเถอะ

อันนี้มันไม่ได้เดินนะเดี๋ยวนี้ ศาสนามีนิด ๆ หน่อย ๆ เท่านั้น เดี๋ยวนี้มีแต่เรื่องของกิเลสตัณหา มันครอบวัดครอบวา ครอบพระครอบเณรไปหมด มันไม่ได้มีศาสนาเดี๋ยวนี้ มีแต่หัวโล้น ๆ ไปที่ไหนหัวโล้น ๆ ประดับตนด้วยสมณศักดิ์ เป็นอะไร อาตมา

เป็นสมุห์โบฏีกาออกมาจากโบสถ์จากวิหาร พอบวชใหม่ๆ แล้วก็ตั้งสมุห์โบฏีกาให้กัน สมุห์โบฏีกาแล้วปลัด แล้วพระครูพระคณ จากนั้นก็เป็นเจ้าฟ้าเจ้าคุณ ขึ้นไปสมเด็จพระสังฆราช เป็นบ้ำใหญ่โตเลย

นี่ละเรื่องของโลกมันเป็นอยู่ในหัวใจพระ ให้พระเป็นบ้ำอยู่เวลานี้ เพราะกิเลส เข้าไปตีหัวใจพระ จนลืมนิพพานลืมธรรม พุทธเรื่องธรรมไม่ยากฟัง ธรรมเลยกลายเป็น ของเสียดจัญไร เป็นของกิดขวางไปหมด แต่กิเลสเป็นของล่องไปหมดสิ้นไปหมด เตี้ยวันนี้เป็นอย่างนั้นนะ กิเลสมันกำลังล่องสิ้นไปหมด ในวัดในวาในพระในเณร มีแต่ เป็นทางเดินของกิเลสสิ้นไปหมด เรื่องอรรถเรื่องธรรมที่จะสิ้นในหัวใจไม่มี เป็นอย่าง นั้นเวลานี้ นี่พูดให้ท่านทั้งหลายฟังเสีย

นี่ก็เรียนมาเหมือนกัน คัมภีร์ไหนก็เรียนเต็มกำลังความสามารถ ไม่เพียงแต่ เรียนเป็นชั้นมหานะ พระไตรปิฎกคัมภีร์ไหนเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงได้นำคำพูดนี้ มาพูดด้วยความอาญาชาญชัยจากตำรับตำรา ไม่สะทกสะท้าน เพราะเป็นมาอย่างนั้น จริงๆ อ่านมาอย่างนั้นรู้มาอย่างนั้นพูดตามนั้น หลักความจริงเป็นอย่างนี้ ในครั้ง พุทธกาลท่านจึงทรงมรรคทรงผล มีแต่มรรคแต่ผล องค์ไหนเจอเข้าไป องค์นี้โสดา องค์นี้สกิทกา องค์นั้นอนาคา องค์นี้อรหันต์ องค์นั้นเป็นกัลยาณิกษุผู้มีความสวยงาม ด้วยศีลด้วยธรรม แม้จะไม่สำเร็จมรรคผลนิพพาน ก็กำลังก้าวเข้าสู่มรรคผลนิพพาน อยู่ด้วยธรรมอันดีงาม

เห็นกันพูดแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมชำระกิเลส ซึ่งเป็นความสกปรกเป็นพินเป็น ไฟเป็นภัยต่อหัวใจ ท่านพูดตั้งแต่เรื่องชำระสิ่งเหล่านี้ ท่านไม่ได้พูดส่งเสริมสิ่งเหล่านี้ เลย แล้วส่งเสริมทางด้านอรรถธรรม เป็นยังงใจอยู่ในเขาลูกนั้นป่านั้น ภาวนาเป็นยังง ั้น ท่านถามเรื่องภาวนานะ บรรดาพระเจ้าพระสงฆ์เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้านี้ รับสั่งตั้งแต่ เรื่องภาวนา เป็นยังงใจอยู่ที่นั่น การภาวนาเป็นยังง ั้น ตรงกันข้ามกับทุกวันนี้ มี ตั้งแต่ด้านวัตถุ เต็มวัดเต็มวาเต็มพระเต็มเณร ไม่ได้มีนามธรรม คือการปฏิบัติตัวเพื่อ ความเป็นคนดีพระดี มันมีแต่เรื่องเครื่องประดับ อันเป็นเรื่องของกิเลส มากลายเป็น เครื่องประดับของพระ กลายเป็นยศถาบรรดาศักดิ์ไปหมด เลวไปโดยลำดับเวลานี้

ให้ท่านทั้งหลายจำเอาทุกคน พระเราอย่าไปยุ่งกับสิ่งภายนอก ไม่มีอะไรที่จะ เลิศยิ่งกว่าอรรถกว่าธรรม ไม่มีอะไรที่จะเลิศยิ่งกว่ามรรคผลนิพพาน คำว่าธรรม คือ โลกุตระธรรม ธรรมเหนือโลกอยู่แล้ว ไม่ว่าธรรมชั้นใดเหนือโลกทั้งนั้นๆ ไม่มีคำว่าธรรม ต่ำกว่าโลก เราอย่าเอาโลกกิเลสตัดหน้าไปเหยียบย่ำทำลายธรรมให้จม ยังเหลือตั้งแต่ มุตรแต่คุณ เต็มหัวใจพระเต็มหัวใจประชาชน อย่างนี้ดูไม่ได้นะ เราเป็นชาวพุทธให้ยึด หลักของพระพุทธเจ้าไว้ให้ดี ลูกตถาคตเป็นลูกชาวพุทธ ต้องปฏิบัติตัวให้สมศักดิ์สมศรี

ของเจ้าของ ให้ได้ครองมรรคผลนิพพาน พระบวชมาก็เป็นแนวหน้าแล้วในการรบกับกิเลสตัณหาประเภทต่างๆ

เอาให้จริงให้จัง ฟาดลงไปให้กิเลสมันหายลงไป ไม่มีอะไรเหลือแล้วจำขึ้นมา ไม่ถามหาพระนิพพาน ถามหาอะไร จำอยู่ด้วยกัน ไม่ถามหาพระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหน พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ที่ไหน ดูหัวใจนี้ครอบ ชานถึงกันหมดเลย เหมือนน้ำไหลลงมาสู่มหาสมุทร มหาสมุทรกว้างขนาดไหน แม่น้ำสายต่างๆ เวลาไหลยังไม่มาถึงมหาสมุทรก็เรียกแม่น้ำนั้นแม่น้ำนี้ เช่น แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นต้น พอเข้าถึงมหาสมุทรแล้วหมด แม่น้ำชื่อนั้นชื่อนี้ไม่มี เป็นแม่น้ำมหาสมุทรเสมอกันหมดเลย

นี่ฉันใดก็เหมือนกัน ขอบใจของเรา จะเป็นปุถุชนคนหาปัญญาหาพบ เมื่ออบรมจิตใจของเราให้ดี ก็เหมือนกับที่เราไหลเข้าไปสู่มหาสมุทรนิพพาน นี้เทียบกับมหาสมุทรทะเลหลวงนั้นแหละ ก้าวเข้าไปๆ เมื่อเข้าถึงที่แล้วจำเหมือนกันหมด พระพุทธเจ้า พระสาวกท่านไม่ถามถึงกัน เป็นอันเดียวกันหมดแล้ว น้ำนั้นไหลเข้าไปสู่มหาสมุทรแล้วเป็นน้ำมหาสมุทรด้วยกัน ธรรมนี้เมื่อเข้าถึงใจ ถึงวิมุตติหลุดพ้นแล้วเหมือนกันหมด นตฺถิ เสยฺโย ปาปิโย ไม่มีความยิ่งหย่อนต่างกันแต่อย่างใด ตั้งแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกองค์สุดท้าย เสมอกันหมด นี้เทียบกับแม่น้ำมหาสมุทรนิพพานเป็นอย่างนี้

ท่านมีกาลสถานที่เวล่ำเวลาที่ไหน การประพฤติธรรม การทรงธรรมจากการปฏิบัติของตน ไม่มีกาลเวล่ำเวลานาทีอะไรที่จะมาขีดขวางทำลายได้ ถ้าเจ้าของไม่ทำลายตัวเองเสียอย่างเดียว.เจ้าของทำลายตัวเองนี้มันใกล้มากนะ เตียวซี่เกียจเตียวซี่คร้านอ่อนแอท้อแท้ นี่มีแต่อุปสรรคกีดขวางหัวใจตนเองให้บำเพ็ญไม่สะดวก จึงขอให้ทุกๆ ท่าน ได้พิจารณาทุกคนๆ

การปฏิบัติธรรม ถ้างลงปฏิบัติตามสวากขาตธรรมนี้แล้วจะไม่เป็นอื่น ธรรมทั้งหมดนี้ชี้เข้าสู่มรรคผลนิพพานทั้งนั้น ขอให้ปฏิบัติตามนี้เถอะ พระพุทธเจ้าไม่ใช่ศาสดาปลอม ศาสดาแท้จริงทีเดียว ธรรมก็เป็นสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทุกแง่ทุกมุม เป็นความดีงามทั้งนั้นๆ ถ้าปฏิบัติตาม ถ้าปฏิบัติตามกิเลสแล้วมันก็หลกเหลวกันอยู่อย่างนี้ อย่างที่เราเห็นนี้แหละ อันนี้เป็นคู่ข้าศึกศัตรูกันมาตั้งแต่กาลไหนๆ กิเลสกับธรรม เป็นคู่เคียงกันมา เราผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดก็ฟิตตัวออกปฏิบัติธรรม แล้วก็ผ่านพ้นไปได้ ผู้ที่หลงตามกลมายาของกิเลสก็ติดไปพันไปเรื่อย ๆ

อะไรก็ดี อันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดี เลยลีมศีลลีมธรรม ตายแล้วมีแต่กระดูก หนึ่งห่อกระดูกเท่านั้น ถ้าจะฝังก็ฝัง ไม่ฝังก็เนาพะอยู่อย่างนั้นเอง ไม่ได้มีประโยชน์อะไร กระดูกเนื้อหนังของเรา มันมีประโยชน์อยู่ที่จิตใจกับอรรถกับธรรม ถ้าใจดีแล้วนั้นละ

เลิศเลออยู่ที่ตรงนั้น ถ้าใจชั่วแล้วก็ยังเหลือแต่ลมหายใจฟอดๆ พอลมหายใจดับแล้วนี้ ผິงลงเลยแดนนรก

ใครเป็นคนแสดงไว้ว่านรก สวรรค์ พรหมโลก เปเรตผี ศาสดาองค์เอกทั้งนั้น สอนไว้แบบเดียวกัน ไม่มีศาสดาองค์ใดมาขัดแย้งกัน ว่าศาสดาองค์นี้สอนอย่างนั้น ศาสดาองค์นั้นสอนอย่างนั้น มาคัดค้านกันอย่างนี้ไม่มี ว่าบาปมีบุญมีแบบเดียวกันหมด นรกมีแบบเดียวกัน สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมีแบบเดียวกัน เพราะท่านรู้ท่าน เห็นแบบเดียวกัน ท่านจะมากกมาเถียงกันหาอะไร

ไอ้พวกเราที่ไม่เห็นนั้นซิ มันอวดดิบอวดดี ลูบไปหมดลบไปหมด บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี นิพพานไม่มี อะไรที่มี ก็มีแต่ความอยากความทะเยอทะยาน อยากทำอะไรก็เอาตามต้องการๆ นี่คือกิเลสล้วนๆ นี่ละตัวมันมี ตัวมันจะพาจม ให้พากันจำเอานะ ลงไม่เชื่อพระพุทธเจ้าผู้ฉลาดแหลมคมสุดยอดแล้ว เราจะเชื่อใคร เชื่อกิเลสก็เชื่อมานานแล้ว ใครได้รับความวิเศษวิโสว่าคนนี่เชื่อกิเลส ปฏิบัติตามกิเลสเต็มเม็ดเต็มหน่วย ได้มรรคได้ผลขึ้นมาอวดพระพุทธเจ้ามีที่ไหน มีแต่ความจมๆ ทั้งนั้นละ ใครติดใครติดกับเรื่องของกิเลสตัณหาทำอะไรยิ่งดียิ่งดียิ่งดียิ่งจมลงไปๆ ถ้าใครติดดิน ออกไปจากกิเลส เพื่อประพฤติปฏิบัติธรรม แหกกว่ายตัวเองออกไปเรื่อยๆ ผู้นั้นจะสูงขึ้นเรื่อย พ้นไปเรื่อย สุดท้ายถึงนิพพานได้ด้วยกัน

เพราะฉะนั้นจึงขอให้ทุกๆ ท่าน นำไปปฏิบัติ พระเราปฏิบัติให้ดีนะ การอยู่ด้วยกันเหมือนอวัยวะเดียวกัน อย่าให้มีข้อขัดแย้งใดๆ เกิดขึ้น เป็นเรื่องหยาบคายที่สุดทางไหนก็ดี มาปฏิบัติธรรมอย่าเอาเรื่องขัดเรื่องแย้ง เรื่องทะเลาะเบาะแว้งอันเป็นเรื่องกิเลส เรื่องพินเรื่องไฟเข้ามาเผาไหม้ ไม่ถูกทางของศาสดา ไม่ถูกทางของผู้ปฏิบัติธรรมเอาละ การแสดงนี้ก็เห็นว่า สมควรแก่ธาตุแก่ขันธ แก่เวล่ำเวลา ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ (สาธุ)

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz